

FIȘA DISCIPLINEI

Antropologie istorică

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie si Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie modernă, arhivistică și etnologie
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	ARHEOLOGIE
1.7. Forma de învățământ	Zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Curs optional 3: Antropologie istorică				Codul disciplinei	HLR1503
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. univ. dr. Constantin Bărbulescu				
2.3. Titularul activităților de seminar			Prof. univ. dr. Constantin Bărbulescu				
2.4. Anul de studiu	III	2.5. Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar/ laborator/ proiect	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat (consiliere profesională)					7
Examinări					6
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu
4.2. de competențe	Nu

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Competențe profesionale/esențiale	- Utilizarea aparatului conceptual și metodologic de bază al unei științe umaniste sau sociale și a mecanismelor de integrare a contribuțiilor diverselor discipline sociale și umaniste într-o abordare interdisciplinară, riguroasă logic și conceptual. - Analiza din perspective multiple (retorică, de conținut, contextuală etc.) a faptelor culturale de diverse niveluri și proveniențe (creații artistice, discursuri publice, cultură de masă, culturi și subculturi comunitare). - Comunicarea orală, scrisă și cu suport electronic, în limba programului de studii și într-o limbă de circulație internațională, a cunoștințelor de specialitate. - Identificarea, analiza și clasificarea fenomenelor culturale cu relevanță etnologică în contexte multiple (local, regional, național, global). - Proiectarea de cercetări de teren și promovarea patrimoniului cultural cu respectarea eticii profesionale. - Consilierea factorilor implicați în situații ce presupun relații interumane între grupuri supuse unor procese de aculturație (minorități, refugiați, marginali etc.)
Competențe transversale	- Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice și cu aplicarea riguroasă a regulilor de citare. - Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup; dezvoltarea capacităților de comunicare interpersonală și de asumare de roluri specifice în cadrul muncii în echipă. - Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște metodele de bază ale cercetării sociale precum și domeniile de cercetare tipic etnologice. Studentul cunoaște: - principalele evoluții istoriografice care au dus la apropierea istoriei noi de antropologie - principalele evoluții din antropologie și etnologie care au favorizat apropierea de istorie - principalele domenii comune de studiu (problematica corpului, sărbătoarea, problematica înrudirii, relația om-animal, etc.)
Aptitudini	Studentul este capabil să analizeze critic conținutul unei text etnologic. Studentul este capabil să distingă, să caracterizeze și să delimiteze textele etnologice de cele istorice. De asemenea va fi capabil să analizeze la nivel de conținut texte științifice din domeniul antropologiei și al istoriei. Studentul va fi capabil să definească antropologia istorică în calitatea ei de nouă direcție de cercetare din istoriografia franceză în special.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru realizarea unei cercetări calitative bazate pe interviu și observație participativă. Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a realiza o cercetare proprie de etnologie folosind metodele și domeniile de studiu ale disciplinei. De asemenea va avea abilitatea de a elabora teme de cercetare de antropologie istorică înțelegând mecanismele care separă cercetarea istorică de cea antropologică.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	-Cursul de <i>Antropologie istorică</i> are ca obiectiv primordial introducerea studenților de la specializarea Istorie într-un domeniu de studiu special care este antropologia istorică așa cum a apărut și s-a dezvoltat în spațiul istoriografic francez. -După o introducere consistentă care tratează apariția și principalele domenii de studiu ale antropologiei istorice, noi ne-am propus în acest curs să studiem doar un aspect al acestei problematice imense, și anume: problematica familiei așa cum s-a constituit ea în antropologia înrudirii.
7.2 Obiectivele specifice	-O primă grupare de teme focalizează cum am mai spus, asupra apariției antropologiei istorice ca direcție de cercetare în istoriografia franceză și asupra domeniilor specifice de cercetare: sărbătoarea, corpul și finalmente înrudirea. -Partea a doua al acestui curs, cea mai consistentă, focalizează asupra problematicei familiei așa cum s-a constituit ca domeniu de studiu în antropologia înrudirii. Este o foarte bună introducere la problematica înrudirii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.Scurt istoric al antropologiei ca știință	Prelegerea	
2.Școala de la Annales si „la nouvelle histoire”	Prelegerea	
3.Evoluțiile postbelice ale etnologiei domeniului francez	Prelegerea	
4.Apariția antropologiei istorice	Prelegerea	
5.Istorie și etnologie, domenii comune de cercetare: problematica corpului	Prelegerea	
6.Problematica corpului în științele sociale din România	Prelegerea	
7.Istorie și etnologie, domenii comune de cercetare: problematica sărbătorii	Prelegerea	
8.Problematica sărbătorii în științele sociale din România	Prelegerea	
9.Istorie și etnologie, domenii comune de cercetare: problematica înruderii	Prelegerea	
10.Problematica înruderii în științele sociale din România	Prelegerea	
11.Istorie și etnologie, domenii comune de cercetare: strategii matrimoniale și patrimoniu funciar	Prelegerea	
12.Istorie și etnologie, domenii comune de cercetare: patrimoniul simbolic	Prelegerea	
13.Istorie și etnologie, domenii comune de cercetare: sistemele de denotație	Prelegerea	
14.Pentru o antropologie istorică în spațiul științific românesc	Prelegerea	
Bibliografie 1. Mondher Kilani, <i>Introduction a l'anthropologie</i>, Payot Lausanne, 1996. 2. Marie-Odille Geraud, Olivier Leservoisier, Richard Pottier, <i>Les notions clés de l'ethnologie. Analyses et textes</i>, Armand Colin, Paris, 2000. 3. Claude Levi-Strauss, <i>Antropologie structurală</i>, Ed. Politică, Buc., 1978. 4. Jacques le Goff, <i>La nouvelle histoire</i>, Ed. Complexe, Bruxelles, 1988. 5. N. Wachtel, <i>Le retour des ancêtres. Les indiens Urus de Bolivie, XXe-XVIe siècle. Essai de l'histoire régressive</i>, Gallimard, Paris, 1990. 6. Emmanuel Le Roy Ladurie, <i>Montaillou, sat occitan de la 1294 până la 1324</i>, 2 vol., Ed. Meridiane, Buc., 1992. 7. Nathan Wachtel, <i>La vision des vaincus. Les Indiens de Perou devant la Conquête espagnole. 1530-1570</i>, Gallimard, Paris, 1971. 8. Constantin Bărbulescu, <i>Imaginarul corpului uman. Între cultura țărănească și cultura savantă (secolele XIX-XX)</i>, Ed. Paideia, București, 2005. 9. Jean Claude Schmitt, <i>Le Saint levrier, Guinefort, guérisseur d'enfants depuis XIIIe siècle</i>, Flammarion, Paris, 1979. 10. Toader Nicoară, <i>Transilvania la începuturile timpurilor moderne (1680-1800). Societate rurală și mentalități colective</i>, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2001.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Bibliografie		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	-Cunoașterea noțiunilor de bază predate în curs -Cunoașterea noțiunilor de bază din bibliografie -Folosirea unui limbaj științific corect în lucrarea de examinare	Examen scris	70%
	-Capacitate de selecție și sinteză	Examen scris	20%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoașterea noțiunilor de bază predate în curs			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă							
								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".